

KORNEL MAKUSZYŃSKI

Patron naszego przedszkola

*„Słoneczny Pan”
i pisarz,
który ma „słońce w herbie”.*

KRYTYKA O MAKUSZYŃSKIM

Urodził się 8 stycznia 1884 roku w Stryju.

Zmarł 31 lipca 1953 roku w Zakopanem.

Polski pisarz i felietonista. Debiutował w wieku kilkunastu lat, publikując pierwsze wiersze w lwowskim „Słowie Polskim”. W latach 1905-1914 był recenzentem teatralnym dziennika. Studiował filologię polską i romańską na Uniwersytecie Lwowskim (część studiów odbył w Paryżu). Od 1915 roku mieszkał w Kijowie, gdzie sprawował m.in. funkcje prezesa Związku Literatów i Dziennikarzy Polskich oraz kierownika literackiego Teatru Polskiego.

Po zakończeniu I wojny światowej Makuszyński przeniósł się do Warszawy. Tam rozpoczął stałą współpracę z „Rzeczpospolitą”, „Kurierem Warszawskim” i „Warszawianką”. W 1926 roku otrzymał państwową nagrodę literacką (za poemat „Pieśń o Ojczyźnie”) oraz członkostwo Polskiej Akademii Literatury. Od 1945 roku mieszkał w Zakopanem (otrzymał honorowe obywatelstwo miasta).

Kornel Makuszyński większość swojej twórczości poświęcił najmłodszym. Literatura pisarza, to ukłon w stronę dziecka i jego nieustanna walka o uśmiech. Uważał, że poczucie humoru, stanowi niezbędny element życia człowieka, a czyny decydują o naszym człowieczeństwie.

W swoich książkach podkreślał rangę **wychowania młodego człowieka**, ważne elementy, to wychowanie w **poczuciu pełnej akceptacji i szacunku**. Wierzył w człowieka jego dobro, przekonanie, że pomoc słabszym stanowi sens życia w szerokim rozumieniu tego słowa.

„Radość wielkim jest mędrcom, bo radość stworzyła słońce i świat. Smutek niczego nie urodzi”.

UTWORY PISARZA:

W okresie kijowskim powstały jego pierwsze powieści.

- „Perły i wieprze”
 - „Po mlecznej drodze”
- oraz zbiór baśni dla dzieci
- „Bardzo dziwne bajki”

W latach trzydziestych powstały najbardziej poczytne książki dla dzieci i młodzieży:

- "Przygody Koziołka Matołka",
- "O dwóch takich co ukradli księżyc",
- "Przyjaciel wesołego diabła",
- "Skrzydlaty chłopiec",
- "Wielka brama",
- "Wyprawa pod psem”,
- "Szatan z siódmej klasy”,
- "List z tamtego świata".

Inne niezwykle popularne utwory dla dzieci i młodzieży:

- Panna z mokrą głową (1933),
- Awantury i wybryki małej małpki Fiki Miki (1935),
- Awantura o Basię (1937),
- Szaleństwa panny Ewy (1957),
- Legendy krakowskie (1960).

Cytaty, sentencje i aforyzmy Kornela Makuszyńskiego

W JEGO UTWORACH ZNAJDZIEMY TAKŻE WIELE MĄDRYCH SŁÓW, KTÓRE MOGĄ BYĆ DLA NAS WSKAZÓWKAMI I MĄDRYMI RADAMI NA PRZYSZŁOŚĆ.

- „Panna z mokrą głową”

„Mądrym być to wielka sztuka, być dobrym jeszcze większa”.

" (...) matka zbiera wszystkie troski i zgryzoty całego domu i aby innym ulżyć ukrywa je w swoim sercu sama płacze, aby inni czasami uśmiechnąć się mogli. Tak bowiem od początku świata czyni każde matczyne serce."

- „Awantury i wybryki małej małpki Fiki Miki”

„Ponad mądrością głowy góruje mądrość stokroć wspanialsza: mądrość serca”

"Mądrym być to wielka sztuka, być dobrym jeszcze większa."

- „Śmieszni ludzie”

„Jakby to było cudownie na świecie,
gdyby wszyscy ludzie byli dobrzy(...)
A jakby to było cudownie, gdyby się wszyscy kochali!
Wtedy nie byłoby ani złych
ani nieszczęśliwych, ani smutnych...
Bogaty podzieliłby się z biednymi,
a szczęśliwy podzieliłby serce i połowę oddał nieszczęśliwemu”.

"Najmędrsi ludzie mają swoje chwile zaćmienia umysłu i jakiejś tępoty."

"Ponad mądrością głowy góruje mądrość stokroć wspanialsza: mądrość serca."

" (...) Do dziś ludzie łamią sobie głowy, dlaczego najmędrszy człowiek wszystkich wieków, boski Sokrates - również się ożenił."

- ”Szaleństwa panny Ewy”

„Nie rób nigdy takich psot, które ludzi przyprawiają o gniew albo o ból”.

- „O dwóch takich co ukradli księżyc”

„Ludzie są dobrzy (...) i ty zawsze bądź dobry dla ludzi...
Nie czyń żadnej krzywdy, nikomu na świecie”.

"Nawet ślepa matka pozna swoje dziecko wśród tysiąca, a głos jego cichutki i
nikły, usłyszy nawet wśród wycia wichru i straszliwych pokrzyków burzy."

"Serce matki usłyszy głos dziecka z niezmiernej oddali, a oczy matczyne ujrzą
dziecko ukochane nawet wśród czarnej ciemności."

- ”Wielka brama”

„Łzy bołą (...) i piekłą, dlatego nigdy nikogo nie należy przyprawiać o łzy”.

- "Awantura o Basię"

"Nauka jest żelazną miotłą, co wymiata z umysłów ludzkich wszystkie plewy."

"Żołnierz nauki jest największym bohaterem. Nie zabija, szuka źródeł życia,
chce rozszerzyć świat i wytycza drogi dla tych, co za nim przyjdą ze światem."

- "Szatan z siódmej klasy"

"Każda książka jest żywym stworzeniem ... Każda ma duszę i każda ma serce."

- "List do ucznia gimnazjum w Zakopanem" - wrzesień 1929 r.

"Trzeba kochać, kocha i kochać, a wtedy roześmieje się serce z wielkiego
szczęścia, a dusza krzyknie na cały świat, że jest szczęśliwa."

LOGO NASZEGO PRZEDSZKOLA

Koziółek Matolek – postać stworzona

przez Kornela Makuszyńskiego (tekst) i Mariana Walentynowicza (kolorowe
rysunki) w jednej z pierwszych w Polsce historyjek obrazkowych dla dzieci w
roku 1933. Jest to postać kultowa, mimo że od śmierci obu autorów minęły już
dziesięciolecia, a opisane i narysowane przygody tytułowego bohatera nie

przystają do współczesnej rzeczywistości. Historia Koziółka Matołka uznawana jest za prekursorską w polskim komiksie.

Fabula książeczek (powstała ich cała seria: "120 przygód Koziółka Matołka", "Druga księga przygód Koziółka Matołka", "Trzecia księga przygód Koziółka Matołka" i "Czwarta księga przygód Koziółka Matołka") sprowadza się do podróży bohatera po całym świecie w poszukiwaniu mitycznego Pacanowa (w rzeczywistości istnieje Pacanów, w województwie świętokrzyskim), jedyne miejsce w świecie, gdzie jakoby podkuwają kozy.

To z tekstu Makuszyńskiego pochodzą liczne utrwalone w polszczyźnie sformułowania jak "**w Pacanowie kozy kuja**" albo porównania lub określenia. **„Westchnął cicho nasz koziółek i popędził biedaczysko, po szerokim szukać świecie tego, co jest bardzo blisko”.**

HYMN NASZEGO PRZEDSZKOLA

I. My dzieciaki przedszkolaki
mamy minki jak malinki,
bo w przedszkolu zabaw wiele,
tutaj żyje się weselej.

Tu kolegów wielu mamy
z nimi chętnie przebywamy,
bo tu przecież jest nasz świat,
świat przedszkolnych ważnych spraw.

Ref. My jesteśmy przedszkolaki z Borku Fałęckiego,
za patrona mamy pisarza polskiego.

Kornel Makuszyński patron nasz wybrany
różne pisał teksty dla dużych i małych.

II. My dzieciaki przedszkolaki
mamy radosne buziaki,
bo w przedszkolu miłe panie,
robią pyszne nam śniadanie.

Jeśli dzień się tak zaczyna
to już wiesz skąd fajna mina,
wszystkie panie super mamy ,
co kochają nas jak mamy.

Ref. My jesteśmy przedszkolaki z Borku Fałęckiego,
za patrona mamy pisarza polskiego.

Kornel Makuszyński patron nasz wybrany
różne pisał teksty dla dużych i małych.

CIEKAWY WYDARZENIE związane z naszym patronem.

Udział w Paradzie Szkolnych Patronów

Dnia 14 października 2011 r. dzieci z naszego przedszkola wzięły udział w pierwszej w historii Krakowa **Paradzie Szkolnych Patronów**.

W imprezie plenerowej uczestniczyło 75 miejskich placówek oświatowych. Uroczysty pochód uformował się u podnóża Wawelu i ruszył ulicą Grodzką do Rynku Głównego. Gdy uczestnicy dotarli pod Wieżę Ratuszową odbyła się prezentacja patronów. Nasze przedszkolaki prowadzone przez Kornela Makuszyńskiego (aktor Teatru Otwartego) przedstawiały postacie z jego utworów był więc: **Koziołek Matołek** (nawet dwa), **Małpka Fiki- Miki**, **Jacek i Placek** czyli dwóch takich, co ukradli księżyc, **Królowna Wanda**, **Król Krak**, **Basia** z „Awantury o Basię”.

DLACZEGO TAKI PATRON?

Kornel Makuszyński był zaangażowany w sprawy dzieci. Ważne miejsce w jego twórczości zajmuje literatura dla dzieci. Dzieciom poświęcił książki, w których dał wyraz swojemu szacunkowi dla samego dziecka jak i wykazał zrozumienie dla jego małych spraw i problemów. Bohaterzy

książek Kornela Makuszyńskiego pokazują jak ważne w życiu człowieka są wartości, szczególnie dobro, szczerłość, ofiarność i zrozumienie dla słabszych.

Imię Kornela Makuszyńskiego w Krakowie noszą cztery placówki oświatowe: Szkoła Podstawowa nr 89, 109,129 oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczych nr 3.

CIEKAWOSTKI DOTYCZĄCE NASZEGO PATRONA:

- ojciec Kornela Makuszyńskiego był pułkownikiem;
- Kornel Makuszyński miał 6 siostr;
- mały Kornel udzielał korepetycji, by zarobić na swe utrzymanie;
- za napisanie złośliwego wierszyka o srogim księdzu, który uczył w gimnazjum, Kornel został wyrzucony w I klasie z Gimnazjum w Stryju;
- za pojedynek na pistolety o ukochaną został wyrzucony w II klasie z Gimnazjum w Przemyślu;
- gdy Kornel miał 14 lat i był w IV klasie gimnazjalnej, po raz pierwszy zobaczył Henryka Sienkiewicza i na jego cześć napisał wiersz, który został po raz pierwszy wydrukowany w gazecie dla młodzieży szkolnej;
- młody K. Makuszyński często nie jadł, by móc kupić bilet do teatru, na jedno z przedstawień poszedł aż 34 razy;
- Makuszyński znał języki obce i podróżował po świecie;
- miał dwie żony;
- uchodził za jednego z najprzystojniejszych mężczyzn w Zakopanem;
- pisarz zbierał pieniądze i kupował biednym dzieciom góralskim narty, pod warunkiem, że dobrze uczyły się;
- pod koniec życia prawie wszyscy, oprócz górali, o nim zapomnieli;

- na pogrzebie pisarza były tłumy dzieci, które przyniosły białe róże;
- książki Makuszyńskiego mogą czytać dzieci po rosyjsku, czesku, angielsku, francusku, węgiersku, hebrajsku, litewsku, słowacku i ormiańsku.

Opracowanie: Aneta Frey